કચ્ચાયન ધાતુ મઞ્જૂસા

નમો તસ્સ ભગવતો અરહતો સમ્માસમ્બુદ્ધસ્સ

નિરુત્તિ નિકરા'પાર-પારવાર'ન્તગં મુનિં,
વન્દિત્વા ધાતુમઞ્જૂસં-બ્રૂમિ પાવચનઞ્ઞસં.

સોગતાગમ મા'ગમ્મ-તં તંવ્યાકરણાનિ ચ,
પાઠે ચા'પઠિતાપે'ત્થ ધાત્વત્થા ચ પવુચ્ચરે.

છન્દ'હાનિત્થમો'કારં-ધાત્વન્તાનં સિયાક્વ ચિ, યૂનં દીઘો ચ ધાતુમ્હા-પુબ્બમ'ત્થપદં અપિ.

૧. ભૂ સત્તાયં પચ પાકે ગમુસપ્પ ગતિમ્હિ (ચ);
સિલોક (ધાતુ) સઙ્ઘાતે સકિ સઙ્કાય (વત્તતે;).

૨. (અથો) કુક-વકા'દાને કે સદ્દે અકિ લક્ખણે;
કુ સદ્દે કુચ્છિતે ટઙ્ક ધારણે મકિ મણ્ડને.

૩. વકિ કોટિલ્લયાત્રાસુ સક્ક-ટીકદ્વયં ગતે;
કકિ લોલત્તને ચાતે તકી (ઇધ) ગતાદિસુ.

૪. વવ, લોકનવિત્તિસુ ચક્ખવુતિમ્હિ (તુ) રુક્ખ (ચ) ખે થિરહિંસખણે નિય, મો'પનયિઢિ વતાદિસ મુણ્ડિસુ દિક્ખ ('થ) કક્ખ-કખા હસને તુર, હિંસનવુદ્ધિગતીસુ (હિ) દક્ખ'દનમ્હિ (તુ) જક્ખ (ચ) ભક્ખ (મતા) અન, જાલદુખેસુ (તુ) દિક્ખ (ચ) દુક્ખ (ચ) ઇક્ખ દિસ'ઙ્ક ન કો'ખ સુસે.

૫. [અ] નિક્ખ ચુમ્બને'(પિ) સિક્ખ વિજ્જુ'પાદુ' પાસાનમ્હિ રક્ખ ગુત્તિવારણે (પિ) ઉઞ્છને (સિયા'પિ) ભિક્ખ યાવલદ્ધ્ય'લદ્ધિસૂ (પિ) વક્ખ રોસસંહતેસુ મોક્ખ મુત્તિયં ચજે (પિ) ચિક્ખ વાચબોધનેસુ.

[બ] નખ મખ રખ નઙ્ખામઙ્ખરક્ખી'ખીલઙ્ખા લખ વખ ઇખ ઇઙ્ખા ઉઙ્ખ વઙ્ખ'ખ ગત્યં વખિ મખિ કખિ કઙ્ખે ખી ખયે ઉક્ખ સેકે ખુ ખુતધનિસુ (વુત્તો) ખે('થ) ખાદે સુપે (ચ.)

૬. અઞ્ગો (તુ) ગતિકોટિલ્લે લગ સઙ્ગે મગે'સને;
અગી ઇગી રિગી લિગી વગી ગત્ય'ત્થધાતવો.

૭. સિલાઘ કત્થને જગ્ઘ હસને અગ્ઘ અગ્ઘને;
સિઘી આઘાયને (હોતિ) લઘિ સોસગતીસુ (ચ;).

૮. વચ બ્યત્તવચે યાચ યાચને રુચ દિત્તિયં;
સુચ સોકે કુચ સદ્દે (અથો) વિચ વિવેચને.

૯. અઞ્ચ પૂજાગતે વઞ્ચ ગમને કિઞ્ચા'વમદ્દને;
લુઞ્ચા'પનયને નચ્ચ નચ્ચને મચ રોચને.

૧૦. અચ્ચા'ચ્ચને ચુ વચને સચો (તુ) સમવાયને;
પચ યાતે કચિ-વચ્ચ દિત્તિયં મચિ ધારણે.

૧૧. પુચ્છ સમ્પુચ્છને મુચ્છ મોહસ્મિં લઞ્છ લક્ખણે;
અઞ્છા'યામે (ભવે) પુઞ્છ પુઞ્છને ઉઞ્છ ઉઞ્છને.

૧૨. તચ્છો તનુકિરયે પિઞ્છ પિઞ્છને રાજ દિત્તિયં;
વજા'જગમને રઞ્જ રાગે ભઞ્જા'વમદ્દને.

૧૩. અઞ્જુ બ્યત્તિગતીકન્તિ મક્ખણેસ્વે'જ કમ્પને;
ભજ સંસેવને સઞ્જ સઙ્ગે (તુ) ઇઞ્જ કમ્પને.

૧૪. યજ દેવચ્ચને દાનસઙ્ગતીકરણેસુ (ચ);
તિજક્ખમનિસાનેસુ દાને('પિ) ચજ હાનિયં.

૧૫. સજા'લિઙ્ગન વિસ્સજ્જ નિમ્માણે મુજ્જ મુજ્જને;
મજ્જ સંસુદ્ધિયં લજ્જ લજ્જને તજ્જ તજ્જને.

૧૬. અજ્જ-સજ્જા'જ્જને સજ્જ નિમ્માણે ગજ્જ સદ્દને;
ગુજ-કુજ દ્વયં સદ્દે અખ્યત્તે ખજ્જ ભક્ખણે.

૧૭. ભજ્જ પાકે વિજિ ભયચલને વીજ વીજને;
ખજી ગમનવેકલ્લે જી જયે જુ જવે (સિયા;).

૧૮. ઝે ચિન્તાયુજ્ઝ ઉસ્સગ્ગે ગમને અટ-પટ દ્વયં;
નટ નચ્ચે રટ પરિભાસને વટ વેઠને.

૧૯. વટ્ટ આવત્તને વણ્ટ વણ્ટત્થે કટ મદ્દને;
કુટો વિસરણાદીસુ કટ સંવરણે ગતે.

૨૦. ઘુટ ઘોસે પતિઘાતે વિટ'ક્કોસે (ચ) પેસને;
ભટ ભત્યં કુટ-કોટ્ટચ્છેદને લુટ લોટને.

૨૧. જટ-ઝટ-પિટ સઙ્ઘાતે ચિટ્ટ'ત્તાસે ઘટી'હને;
ઘટિ સઙ્ઘટ્ટને તટ્ટ છેદને મુટ મદ્દને.

૨૨. પઠ બ્યત્તવચે હેઠ બાધાયં વેઠ વેઠને;

સુઠી-કુઠી દ્વયં સોસે પીઠ હિંસનધારણે.

૨૩. કઠ સોસનપાકેસુ વઠ થુલત્તને (ભવે);
કઠિ સોસે રુઠ-લુઠો’પઘાતે સઠ કેતવે.

૨૪. (સિયા હઠ બલક્કારે કડિભેદે કડિચ્છિદે;
મણ્ડ વિભૂસને ચણ્ડ ચણ્ડિક્કે ભડિ ભડ્ડને.

૨૫. પડિ ઉપ્પણ્ડને લિઙ્ગવેકલ્લે મુડિ ખણ્ડને,
ગડિ વત્તે’કદેસમ્હિ ગડિ સન્નિવચે(’પિચ;);

૨૬. રડિ-એરડિ હિંસાયં પિડિ સઙ્ઘાતઆદિસુ,
કુડિ દાહે પડિ ગતે હિડિ આહિણ્ડને (સિયા;);

૨૭. કરણ્ડ ભાજન’ત્થમ્હિ (અથો) લડિ જિગુચ્છને,
(વત્તતે) મેડિકોટિલ્લે સડિ ગુમ્બત્થમીરણે;

૨૮. (અથો’પિ) અડિ અણ્ડત્થે (દિસ્સતે) તુડિ તોડને,
વણ્ઠ સંવણ્ઠને કણ્ઠ કણ્ઠણે ભણ ભાસને;

૨૯. સોણ વણ્ણે ગુણ’ભ્યાસે ઇણ-ફેણ દ્વયં ગતે,
પણ વોહારથોમેસુ (વત્તતે) કણ મિલને;

૩૦. અણ-રણ-કણ-મુણ-ક્વણ-કુણ સદ્દે,
યત પતિયતને જુત દિત્તિમ્હિ;
અત-પત ગમને ચિત સઞ્ઞાણે,
કિત વાસા’દો વતુ વત્તુમ્હિ.

૩૧. (ભવે) કત્થ સિલાઘાયં મથ-મત્થ વિલોળને,
નાથ યાચનસન્તાપ ઇસ્સેરા’સિંસનેસુ (ચ;)

૩૨. પુથ (ચે) પુથુ વિત્થારે બ્યથ ભીતિચલેસુ (ચ),
ગોત્થુ વંસે પથ-પન્થ ગતે નન્દ સમિદ્ધિયં;

૩૩. વન્દા’ભિવાદથોમેસુ ગદ બ્યત્તવચે’(પિચ),
(અથો) નિન્દ ગરહાયં ખદિ પક્ખન્દનાદિસુ;

૩૪. એદી (તુ) કિઞ્ચિચલેન ચદિ કન્તિહિળાદને,
કિલિદી પરિદેવાદો ઉદિસ્સવકિલેદને;

૩૫. ઇદી (તુ) પરમિસ્સરિયે અદિઅન્દુ (ચ) બન્ધને,
ભગન્દ સેવને (હોતિ) ભદ્દ કલ્યાણકમ્મનિ;

૩૬. સિદ સિઙ્ગારપાકેસુ સદ્દુહરિતસોસને,
મદિ બલ્યે મુદ-મદા સન્તોસે મદ્દ મદ્દને;

૩૭. સન્દુ પસ્સવનાદીસુ કન્દ'વ્હાને (ચ') રોદને,
વિદ લાભે દદ દાને રુદિ અસ્સુવિમોચને;

૩૮. સદો વિસરણા'દાનગમને (ચા')વસાદને,
હિળાદ (તુ) સુખે સૂદક્ખરણે રદ વિલેખણે;

૩૯. સાદ અસ્સાદનાદીસુ ગદ બ્યત્તવચે'(પિચ),
નદ અબ્યત્તસદ્દે (તુ) રદા'દા-ખાદ-ભક્ખણે;

૪૦. અદ્દ યાચનયાત્રાદિસ્વ (થો) મિદ સિનેહને,
(સિયા) ખુદ જિગચ્છાયં દળિદ્દ દુગ્ગચ્ચં (હિ તુ;)

૪૧. દા દવે દુ ગતીવુદ્ધયં દા દાને વિદ જાનને,
તદિ આલસિયે બાધ બાધાયં ગુધ કીળને;

૪૨. (અથો) ગાધ પતિટ્ઠાયં વુઠુ-એધ (ચ) વુદ્ધિયં,
ધા (હોતિ) ધારણે (ચેવ) ચિન્તાયં બુધ બોધને;

૪૩. સિધુ ગતિમ્હિ યુધ સમ્પહારે વિધ વેધને,
રાધ હિંસાયસંરાધે બધ-બન્ધ (ચ) બન્ધને;

૪૪. સિધ-સાધ (ચ) સિદ્ધિમ્હિ ધે પાને ઇન્ધ દિત્તિયં,
માન પૂજાય વન-સન સમ્ભવે અન પાણને;
કન દિત્તિગતીકન્ત્યં ખન-ખન્વ'વદારણે.

૪૫. ગુપ ગોપનકે ગુપ સંવરણે તપ સન્તાપે તપ ઇસ્સરિયે,
ચુપ મન્દગતે તપુઉબ્બેગે રપ-લપ વાક્યે સપ અક્કોસે;

૪૬. જપ-જપ્પ વચે'બ્યત્તે તપ્પ સન્તપ્પને (સિયા),
કપિ કિઞ્ચિચલે કપ્પ સામત્થે વેપુ કમ્પને;

૪૭. તપ્પ સન્તગતેચ્છેદે તક્કે હિંસાદિસુ'(ચ્ચતે),
વપ બીજવિનિક્ખેપે ધૂપ સન્તપને'(પિ ચ);

૪૮. ચપ સાન્ત્વે પુ પવને ઝપ દાહે સુપો સયે,
પુપ્ફ વિકસને (હોતિ) રમ્બ'લમ્બવસંસને;

૪૯. ચુમ્બ વદનસંયોગે કમ્બ સંવરણે (મતો),
અમ્બ સદ્દે (ચ) અસ્સાદે તાયને સબિ મણ્ડને;

૫૦. ગબ્બ દપ્પે'બ્બ-સબ્બા'(પિ) ગમને પુબ્બ પૂરણે,
ગુમ્બ'બ્બગુમ્બને ચબ્બ અદને ઉબ્બ ધારણે;

૫૧. લભ લાભે જમ્ભ ગત્તવિનામે સુભ સોભને,
ભી ભયે રભ રાભસ્સે (ચા)'રમ્ભે ખુભ સઞ્ચલે;

૫૨. થમ્ભ-ખમ્ભ પતિબન્ધે ગબ્ભ પાગબ્ભિયે વધે,
સુમ્ભ સંસુમ્ભને સમ્ભ વિસ્સાસે યભ મેથુને;

૫૩. દુભ જિગિંસને દબ્ભ ગન્થને ઉદ્રભા'દને,
કમૂ (તુ) પદવિક્ખેપે ખમૂ (તુ) સહણે (સિયા;)

૫૪. ભમુ અનવટ્ઠાને (ચ) વમુ ઉગ્ગિરણાદિસુ,
કિલમુ-ક્લમૂ ગેલઞ્ઞે રમુ કીળા'ય (મીરિતો;)

૫૫. દમો દમે નમ નમે (અથો) સમ પરિસ્સમે,
યમુ ઉપરમે નાસે અમ યાતે મુ બન્ધને;

૫૬. ધમો પુમો (ચ) ધમને તમ સઙ્ખાવિભૂસને,
ધુમ-થીમ (ચ) સઙ્ઘાતે તમ સાન્ત્વ'વસાદિયે;

૫૭. અયો વયો પય-મયો નયો રયગતિમ્હિ (ચ)
દય દાનગતીરક્ખા હિંસાદિસુ યુ મિસ્સને;

ચાય સમ્પૂજને તાય સન્તાને પાય વુદ્ધિયં,
(અથો) ઉસૂય દોસા'વિકરણે સાય સાયને;

૫૮. તર તરણસ્મિં થર સન્થરણે ભર ભરણસ્મિં ફર સમ્ફરણે,
સર ગતિ ચિન્તા હિંસા સદ્દે કુર ચલનાદો હર હરણસ્મિં;

૫૯. રિ સન્તતિસ્મિં રિ ગતે રુ સદ્દે ખુરચ્છિદસ્મિં ધર ધારણમ્હિ,
જર જીરણત્થે મરપાણચાગે ખર સેકનાસે ઘર સેવનમ્હિ;

૬૦. ગરો નિગરેણ સેકે દર ડાહે વિદારણે,

ચર ગતિભક્ખણેસુ વર સંવરણાદિસુ;

૬૧. ચરચ્છેદે અરનાસે ગતે (ચ) પૂર પૂરણે,
કુર ક્કોસે નર નયે જાગર સુપિનક્ખયે;

૬૨. પીલુ-પલૂ-સલ-હુલા ગત્ય'ત્થા ચલ કમ્પને,
ખલ સઞ્ચલને ફુલ્લ વિકાસે જલ દિત્તિયં;

૬૩. ફલ નિપ્ફત્તિયં (હોતિ) દલ દિત્તિવિદારણે,
દલ દુગ્ગતિયં નીલ વણ્ણે મીલ નિમીલને;

૬૪. સિલ સમાધિમ્હિ કીલ બન્ધે ગલ-ગિલા'દને,
ફૂલ આવરણે સૂલ રુજાયં બલપાણને;

૬૫. તલ-મૂલ પતિટ્ઠાયં વલ-વલ્લ નિવારણે,
પલ્લ નિન્ને (ચ) ગમને મલ-મલ્લ'વધારણે;

૬૬. (વત્તતે) ખિલ કાઠિન્ને કલિલે અલ-કલ દ્વયં,
વેલ્લ સઞ્ચલને કલ્લ સજ્જને અલિબન્ધને;

૬૭. ચુલ્લ હાવકિરયે થૂલા'કસ્સને ચૂલ મદ્દને,
(વત્તતે) ખલ સોચેય્યો પલ રક્ખગતેસુ(પિ;)

૬૮. કેલ-ખેલ-ચેલ-પેલ-વેલ-સઞ્ચલનાદિસુ,
અવ રક્ખણે જીવ પાણધારણે (તુ) પ્લવો ગતે;

૬૯. કણ્ડવનમ્હિ કણ્ડવો સરણે છેદને દવે,
દવો (તુ) દવને દેવુ દેવને સેવુ સેવને;

૭૦. ધાવ ગમનવુદ્ધિમ્હિ (પઠિતો) ધોવુ ધોવને;
વે-વી દ્વે તન્તુસન્તાને વે-વુ સંવરણે (સિયા)
હ્વે અવ્હાને કેવ સેકે ધુવ યાત્રા થિરેસુ (ચ;);

૭૧. અસ ગસ અદને ઘસ અદનસ્મિં-ઇસ પરિયેસે ઇસુઇચ્છાયં,
સસુ પાણનગતિહિંસા'દ્ય'ત્થે-મસ આમસને મુસ સમ્મોસે;

૭૨. કુસ અક્કોસે દુસ અપ્પીતે-તુસ સન્તોસે પુસ પોસમ્હિ,
રુસ આલેપે રુસ હિંસાયં-મસુ મચ્છેરે ઉસુ દાહે ('પિ;)

૭૩. હસ હસનસ્મિં ધુસ સદ્દસ્મિં-તસ ઉબ્બેગે ત્રસ ઉબ્બેગે,

લસ કન્ત્ય'ત્થે રસ અસ્સાદે-(પુન)ભસ ભસ્મિકરણે(ચા'પિ;)

૭૪. ગવેસ મગ્ગણે પંસ નાસને દિસ પેક્ખણે,
સાસા'નુસિટ્ઠિયં હંસ પિતિયં પાસ બન્ધને;

૭૫. સંસ પસંસને ઇસ્સ ઇસ્સાયં કસ્સ કસ્સને,
ધંસ પધંસને સિંસ ઇચ્છાયં ધંસ ધંસને;

૭૬. સંસ-દંસા (તુ) ડસને ભાસ વાચાય દિત્તિયં,
(સિયા) ભુસ અલઙ્કારે (અથો) આસૂ'પવેસને;

૭૭. વસ કન્તિનિવાસેસુ વસ્સસેચનસદ્દને,
કિસ સાણે કસ ગતે કસ હિંસાવિલેખને;

૭૮. દિસા'તિસજ્જના'દીસુ કાસ દિત્તિમ્હિ સજ્જને,
(દુવે ધાતુ) ખસ-ઝસ હિંસાયં મિસ મિલને;

૭૯. સુ હિંસાકુલસન્ધાનયાત્રા'દીસુ સુ પસ્સવે,
સુ સદ્દે સુ પસવને સિ સયે (ચ) સિ સેવને;

૮૦. મહ પૂજાયા'રહપૂજાયં-ગુહ સંવરણે લિહ અસ્સાદે,
રહ ચાગસ્મિં મુહ મુચ્છાયં-મહ સત્તાયં બહુ સંખ્યાને;

૮૧. સહ ખમે દહ ભસ્મિકરણે (ચ) પતિટ્ઠાયં,
રુહ સઞ્જનને ઊહ વિતક્કે વહ પાપણે;

૮૨. દુહ'પ્પપૂરણે નાસે દિહો ઉપચયે (મતો),
નિન્દાયં ગરહો ઈહ ઘટ્ટને મિહ સેવને;

૮૩. ગાહ વિલોળને બ્રૂહ-બહ-બ્રહ (ચ) વુદ્ધિયં,
વ્હે સદ્દમ્હિ હસને હા ચાગે લુળ મન્થને
કીળવિહારમ્હિ લળ વિલાસે'(મેસવુદ્ધિકા;)

તુદાદયો અવુદ્ધિકા

૮૪. તુદ બ્યથાયં (તુ) નુદ ક્ખેપણે લિખ લેખણે,
કુચ સઙ્કોચને રિચ ક્ખરણે ખચ બન્ધને;

૮૫. ઉચ સદ્દે સમવાયે વિજી ભયચલેસુ (ચ),
(વત્તતે) ભુજ કોટિલ્લે વલઞ્જો (તુ) વલઞ્જને;

૮૬. ભજ સેવાપુથક્કારે રુજ રોગે અટા'ટને,
કુટચ્છેદે (ચ) કોટિલ્લે અગા સજ્ઝાયના'દિસુ;

૮૭. પુણો સુભ કિરયે વત્ત વત્તને ચત યાચને,
પુથ પાકે પૂતિભાવે કુથસંક્લેસને'(પિ ચ;)

૮૮. (ઉભો ધાતુ) પુથ-પથ વિત્થારે વિદ જાનને,
હદ ઉચ્ચાર ઉસ્સગ્ગે-ચિન્તાયં મિદ હિંસને;

૮૯. નન્ધ વિનન્ધને થીન-પુન સઙ્ઘાતવાચિનો,
કપ અચ્છાદને વપ્પ વારણે ખિપ પેરણે;

૯૦. સુપો સયે છુપો ફસ્સે (વત્તતે) ચપ સાન્ત્વને,
નભ (ધાતુ) વિહિંસાયં રુમ્ભ ઉપ્પીળનાદિસુ;

૯૧. સુમ્ભ સંસુમ્ભને જમ્ભ જમ્ભને જુભ નિચ્છુભે,
ઠુભ નિટ્ઠુભને ચમુ અદને છમુ હીળને;

૯૨. ઝમુ દાહે છમુ અદને ઇરીય વત્તને'(પિ ચ),
કિર (ધાતુ) વિકિરણે ગિરો નિગિરણા'દિસુ;

૯૩. કુર સઞ્ચલનાદીસુ કુર સદ્દા'દનેસુ (ચ),
ખુરચ્છેદે વિલિખણે ઘુર ભીમે ગિલા'દને;

૯૪. તિલ સ્નેહે ચિલ વાસે હિલ હાવે સિલુ'ઞ્છને,
બિલ ભેદે થૂલ ચયે કુસચ્છેદન પૂરણે;

૯૫. વિસપ્પવેસે ફરણે દિસા'તિસજ્જના'દિસુ
કુલ ફસ્સે મુસ થેય્યે થુસ અપ્પિકિરયાય (તુ)
ગુળ મોક્ખે ગુળ પરિવત્તનમ્હિ (તુદાદયો;)

ᩁ ભુવાદયો લુત્તવિકરણા

૯૬. ᩁ-ભૂ સત્તાય (મુ'ચ્ચન્તિ) ઇ અજ્ઝાને ગતિમ્હિ (ચ,)
ખા-ખ્યા (દ્વયં) પકથને જિ જયે ઞા'વબોધને;

૯૭. સી-ળી વેહાસગમને ઠા ગતીવિનિવુત્તિયં,
ની પાપણે મુન ઞાણે હન હિંસાગતીસુ ('પિ)

૯૮. પારક્ખણમ્હિ પા પાને બ્રૂ વાચાયં વિયત્તિયં,
ભા દિત્તિયં મા પમાણે (અથો) યા પાપુણે (સિયા;)

૯૯. (દુવેપિ) રા-લા આદાને વા ગતીગન્ધનેસુ (પિ,)
અસ (ધાતુ) ભુવિ (ખ્યાતો) સિ સયે સા સમત્થિયે;

જુહોત્યા'દયો સદ્વિભાવલુત્તવિકરણા.

૧૦૦હૂ દાને'(પિ ચ) આદાને હવ્યદાને (ચ વત્તતે,)
હા ચાગે કમુ યાત્રાયં દા દાને ધા (ચ) ધારણે;

અવિકરણભૂવાદયો સમત્તા.

રુધાદયો

૧૦૧રુધિ આવરણે મુચ મોચને રિચ રેચને,
સિચ સેકે યુજ યોગે ભુજ પાલનભોજને;

૧૦૨કતિચ્છેદે છિદિ દ્વેધાકરણે ભિદ વિદારણે
વિદ લાભે લુપચ્છેદે વિનાસે લિપલિમ્પને
પિસ સંચુણ્ણને હિસિ વિહિંસાયં (રુધાદયો;)

દિવાદયો

૧૦૩દિવુ કીલા વિજિગિંસા વોહારજ્જુતિ થોમિતે,
સિવુ તન્તૂનસન્તાને ખી ખયે ખા પકાસને;

૧૦૪કા-ગા સદ્દે (પિ) ઘા ગન્ધો'પાદાને રુચ રોચને,
કચ દિત્યં મુચ મોચે (અથો) વિચ વિવેચને;

૧૦૫.રઞ્ઞ રાગે સઞ્ઞ સઙ્ગે ખલને મજ્જ સુદ્ધિયં,
યુજો સમાધિમ્હિ લુજો વિનાસે ઝા વિચિન્તને;

૧૦૬.તા પાલને છિદિ દ્વેધાકારે મિદ સિનેહને,
મદુ'મ્માદે ખિદ દીનભાવે ભિદ વિદારણે;

૧૦૭સિદ પાકે પદગતે વિદ સત્તા વિચિન્તને,
દી ખયે સુપને દા (ચ) દાને દાત્વ'વખણ્ડને;

૧૦૮.બુધા'વગમના'દીસુ અત્થેસુ યુધ યુજ્ઝને,
કુધ કોપે સુધ સોચે રાધ હિંસાય સિદ્ધિયં;

૧૦૯ઇધ સંસિદ્ધિવુદ્ધીસુ સિધ-સાધ (ચ) સિદ્ધિયં,
વિધ વેધે ગિધ ગેધે રુધિ આવરણા'દિસુ;

૧૧૦.મન ઞાણે જનુ'પ્પાદે હન હિંસાગતીસુ (પિ,)
સિના સોચે કુપ કોપે તપ સન્તાપ પીણને;

૧૧૧લુપચ્છેદે રુપ નાસે પકાસે દિપ દિત્તિયં,
દપ હાસે લભ લાભે લુભ ગેધે ખુભો ચલે;

૧૧૨.સમૂ'પસમ ખેદેસુ હર-હિરી (ચ) લજ્જને,
મિલા ગત્તવીનામે (ચ) ગિલા હાસક્ખયે (પિ ચ;)

૧૧૩લી સિલેસે દ્રવીકારે વા ગતી બન્ધનેસુ (ચ,)
લિસિ લેસે તુસ તોસે સિલિસા'લિઙ્ગનાદિસુ;

૧૧૪કિલિસ કલિસો'પતાપે (અથો) તસ પિપાસને,
રુસ રોસે દિસ-દુસ અપ્પીતિમ્હિ (દુવે સિયું;)

૧૧૫.ચસુપ્પયતને અસુ ખેપને (પિ ચ વત્તતે,)

સુસ સોસે ભસ અધોપાતે નસ અદસ્સને;

૧૧૬. સા’સ્સાદે સા’વસાને (ચ) સા તનૂકરણે (પિ ચ) હા ચાગે મુહ વેચિત્તે નહ સજ્જનબન્ધને નહ સોચે પિહિચ્છાયં સિનિહ-સનિહ પીતિયં.

સ્વાદયો

૧૧૭. સુ સવણે સક સત્તિમ્હિ ખી ખયમ્હિ ગિ સદ્દને,

અપ-સમ્ભૂ (ચ) પાપુણને હિ ગતિમ્હિ વૂ સંવરે;

કિયાદયો

૧૧૮કી વિનિમયે ચિ ચયે જિ જયે ગ્રા’વબોધને,
થવ’ભિત્થવે કમ્પને ધુ (અથો) પુ પવને (સિયા;)

૧૧૯.પી તપ્પણે મા પમાણે ખિપક્ખેપે મિ હિંસને,
મિ પમાણે મુ બન્ધે (ચ) લુ પચ્છેદે સિ બન્ધને
અસ ભક્ખણે (અથો) ગહ ઉપાદાને (કિયાદયો;)

તનાદયો

૧૨૦.તનુ વિત્થારે સક સત્તિસ્મિં-દુ પરિતાપે સનુ દાનસ્મિં,
વન યાચાયં મનુ બોધસ્મિં-હિ ગતે અપ પાપુણનસ્મિં (હિ,)
કર કરણસ્મિં(ભવતિ)સિ બન્ધે-સુ અભિસ્સવને(તનુ આદીનિ;)

નિચ્ચં ણેણયન્તા ચુરાદયો.

૧૨૧.ચુર થેય્યે લોક (ધાતુ) દસ્સને અકિ લક્ખણે,
સિયા થક પતિઘાતે (પુન) તક્ક વિતક્કણે;

૧૨૨.લક્ખ દસ્સનઅઙ્કેસુ (વત્તતે) મક્ખ મક્ખણે,
ભક્ખા'દને મોક્ખ મોચે સુખ-દુક્ખ (ચ) તકિરયે;

૧૨૩.લિઙ્ગ ચિત્તકિરયા'દીસુ મગ-મગ્ગ ગવેસને,
(પુના'પિ) પચ વિત્થારે ક્લેસે વઞ્ચ પલમ્ભને.

૧૨૪.વચ્ચ અજ્ઝાયને અચ્ચ પૂજાયં વચ ભાસને,
રચ પતિયતને સુચ પેસુઞ્ઞે રુચ રોચને;

૧૨૫.મુચપ્પમોચને લોચ દસ્સને કચ દિત્તિયં,
સજ્જા'જ્જ અજ્જને તજ્જ તજ્જને વજ્જ વજ્જને;

૧૨૬.યુજ સંયમને પૂજ પૂજાયં તિજ તેજને,
પજ મગ્ગ સંવરણે ગતે ભજ વિભાજને;

૧૨૭.(અથો) ભાજ પુથક્કારે સભાજ પીતિદસ્સને,
(અથો તુ) ઘટ સઙ્ઘાતે ઘટ્ટ સઞ્ચલના'દિસુ;

૧૨૮.કુટ-કોટ્ટચ્છેદને (દ્વે) કુટ આકોટના'દિસુ,
નટ નચ્ચે ચટ-પુટ ભેદે વણ્ટ વિભાજને;

૧૨૯.તુવટ્ટ એકસયને ઘટો વિસરણે (સિયા),
ગુણ્ઠ ઓગુણ્ઠને હેઠ બાધાયં વેઠ વેઠને
ગુડિ વેઠે કડિ-ખડિ ભેદને મડિ ભૂસને;

૧૩૦.પણ્ડ-ભણ્ડ પરિભાસે દડિ આણાય (મીરિતો),
તડિ સંતાળને પિણ્ડ સઙ્ઘાતે છડ્ડ છડ્ડને;

૧૩૧.વણ્ણ સંવણ્ણને ચુણ્ણ ચુણ્ણને આણ પેસને,
ગણ સંકલને કણ્ણ સવણે ચિન્ત ચિન્તને;

૧૩૨.સન્ત સઙ્કોચને મન્ત ગુત્ત ભાસન જાનને,
ચિત સંચેતના'દિસુ કિત્ત સંસદ્દને (ભવે;)

૧૩૩.યત નીય્યાતને ગન્થ સન્દબ્ભે અત્થ યાચને,
કથ વાક્યપ્પબન્ધે (ચ) વિદ ઞાણે નુદે ચુદ;

૧૩૪.છદા'પવારણે છદ્દ વમને છન્દ ઇચ્છયં,
વદી'ભિવાદ થોમેસુ ભદિકલ્યાણકમ્મનિ;

૧૩૫.હિળાદ (તુ) સુખે ગન્ધ સૂચને વિધ કમ્પને,
રન્ધ પાકે (અથો) માન પૂજાયં નુ ત્થુતિમ્હિ (તુ;)

૧૩૬.થન દેવસદ્દે ઊન પરિહાને થેન ચોરિયે,
ધન સદ્દે ઞપ તોસ નિસાન મારણા'દિસુ;

૧૩૭.લપ વાક્યે ઝપ દાહે રુપ રોપણઆદિસુ,
પી તપ્પને (સિયા) કપ્પ વિતક્કે લભિ વઞ્ચને;

૧૩૮.(અથો) વહિ ગરહાયં સમુ સાન્ત્વન દસ્સને,
કમુ ઇચ્છાય કન્તિમ્હિ (સિયા) થોમ સિલાઘને;

૧૩૯.તિમુ તેમન સઙ્ગાસુ અમ રોગગતા'દિસુ,
સંગામ યુદ્ધે (વત્તેય્ય) ઈર વાચા પકમ્પને;

૧૪૦.વર આવરણિ'ચ્છાસુ યાચાયં ધર ધારણે,
તીર કમ્મ સમત્તિમ્હિ પાર સામત્થિયા'દિસુ;

૧૪૧.તુલુ'મ્માને ખલ સોવે સઞ્ચયે પાલરક્ખણે,
કલ સઙ્કલના'દીસુ (ભવે) મીલ નિમીલને;

૧૪૨.સીલૂ'પધારણે મૂલ રોહણે લલ ઇચ્છને,
દુલ ઉક્ખેપણે પૂલ મહત્તન સમુસ્સયે;

૧૪૩.ઘુસ સદ્દે પિસ પેસે ભુસા'લઙ્કરણે (સિયા,)
રુસ પારુસિયે ખુંસ અક્કોસે પુસ પોસને;

૧૪૪.દિસ ઉચ્ચારણા'દીસુ વસ અચ્છાદને (સિયા,)

રસ’સ્સાદે રવે સ્નેહે (અથો) સિસ વિસેસને;

૧૪૫સિ બન્ધે મિસ્સ સમ્મિસ્સે કુહ વિમ્ભાપને સિયા,
રહ ચાગે ગતે (ચા’પિ) મહ પૂજાય (મીરિતો;)

૧૪૬પિહિ’ચ્છાયં સિયા વીળ લજ્જાયં એળ ફાળને
હીળ ગારહિયે પીળ બાધાયં તળ તાળને
લળ (ધાતૂ)’પસેવા’યં (વત્તતી’મેચુરાદયો;)

સમત્તા સત્તગણા.

૧૪૭ભુવાદી ચ રુધાદી ચ-દિવાદિ સ્વા’દયો ગણા,
કિયાદી ચ તનાદી ચ-ચુરાદીતી’ધ સત્તધા;

૧૪૮કિરયાવાચિત્તમક્ખાતુ-મે’કેકત્થો બહૂ’દિતો,
પયોગતો’નુગન્તબ્બા-અનેકત્થા હિ ધાતવો;

૧૪૯હિતાય મન્દબુદ્ધીનં-વ્યત્તં વણ્ણક્કમા લહું,
રચિતા ધાતુમઞ્જુસા-સીલવંસેન ધીમતા;

૧૫૦સદ્ધમ્મપઙ્કેરુહરાજહંસો,
આસિટ્ઠધમ્મટ્ઠિતિ સીલવંસો;
યક્ખદ્દિલેનાખ્ય નિવાસવાસી,
યતિસ્સરો સોયમિદં અકાસિ;

કચ્ચાયન ધાતુમઞ્જૂસા સમત્તા.

સાચરિયાનુસિટ્ઠા પરિસિટ્ઠપરિભાસા

૧. એકા નેકસ્સ રાનન્તૂ-’ભયેસં અન્તિમા સરા,
અઞ્ઞાનુબન્ધા ધાતૂનં-વુચ્ચન્તે’પિ યથાક્કમં;

૨. ધાતુનો વ્યાઞ્જના પુબ્બે-નિગ્ગહીતં સમ’ન્તિમા,
ઇવણ્ણેના’રુધાદીન-મનુબન્ધેન ચિણ્હિતં;

૩. સેસા’નુબન્ધા સબ્બેસં-હોન્તી’ધુ’ચ્ચારણપ્ફલા,
ઉચ્ચાવચપ્ફલા ભાસ-ન્તરમ્પત્વા ભ વન્તિ’પિ;

૪. નામધાતુક ભાવો’પિ-કિરયાય અધિકારતો,
વિરુદ્ધન્તરાભાવા-ક્વચિદેવ પયુજ્જતે;

૫. દ્વન્દયુત્તિવસા ક્વાપિ-આદેસો યોવિભત્તિયા,
ગુણાદિભાવ સદ્ધો'પિ-તકિરયત્થે વિધીયતે;